

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

**підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Фінанси і кредит**

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента **ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ** підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 *Фінанси, банківська справа та страхування*, за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит

Розробник: Стащук О. В., завідувач кафедри-професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

Наталія ПРОЦЬ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фінансів

протокол № 7 від 27 лютого 2023 р.

Завідувачка кафедри:

Олена СТАЩУК

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна / заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, Фінанси і кредит перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів <u>120 / 4</u>		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
		Лекції Денна 26 год Заочна 8 год
		Практичні (семінарські) Денна 28 год. Заочна 6 год Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Консультації Денна 10 год. Заочна 10 год
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота Денна 50 год. Заочна 96 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

ПП: СТАЩУК ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри-професор кафедри фінансів

Мобільний телефон: +38 (050) 674-85-78

E-mail: Staschuk.Olena@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Анотація курсу. Освітня компонента «Фінансова звітність суб'єктів господарювання» належить до переліку вибірових дисциплін підготовки бакалавра та спрямована на формування у здобувачів системи сучасних теоретичних знань про зміст, структуру фінансової звітності суб'єктів господарювання, а також набуття практичних навичок із методики складання фінансової звітності підприємств за національними та міжнародними стандартами.

Пререквізити. Знання з фінансів та/або фінансів суб'єктів господарювання, загальні та фахові знання.

Постреквізити. Вивчення курсу поглиблює знання із нормативного освітнього компонента «Фінанси суб'єктів господарювання», сприятиме підготовці до складання кваліфікаційного іспиту зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування та підготовці до предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра.

Мета і завдання освітнього компонента. Метою освітнього компонента є формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок, пов'язаних із складанням, поданням та використанням фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Завдання освітнього компонента:

- вивчення правових основ та інформаційного забезпечення фінансової звітності суб'єктів господарювання;
- вивчення основних вимог до складання фінансової звітності суб'єктів господарювання;
- вміння розрізняти фінансову, статистичну, податкову звітність підприємств;
- набуття навичок із формування фінансової звітності суб'єктів господарювання;
- ознайомлення з принципами формування показників, порядком, строками подання та оприлюднення фінансової звітності;
- оволодіння знаннями щодо структури і змісту спрощеної фінансової звітності малого підприємства, статистичної та податкової звітності та навичками їх складання;
- набуття знань та вмінь виправляти помилки звітного і попередніх періодів, вносити зміни в облікові оцінки, розкривати інформацію про них у примітках до фінансової звітності;
- вивчення особливостей та методики складання фінансової звітності малих підприємств та мікропідприємств;
- оволодіння основними аспектами формування консолідованої та інтегрованої звітності суб'єктів господарювання.

Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких здобувач набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12 Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати

- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Структура освітнього компонента
Денна форма навчання

Таблиця 1

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Загальні вимоги до фінансової звітності	9	2	2	4,5	0,5	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 2. Баланс підприємства, його зміст і методика складання	11	2	4	4,5	0,5	О, РЗ/К, Т (10 б)
Тема 3. Звіт про фінансові результати суб'єкта господарювання	10	2	2	5	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 4. Звіт про рух грошових коштів, його зміст і методика складання	10	2	2	5	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 5. Звіт про власний капітал підприємства	10	2	2	5	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 6. Примітки до річної фінансової звітності	11	2	2	6	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 7. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах	11	2	2	6	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 8. Консолідована та інтегрована звітність підприємства	11	2	2	6	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 9. Фінансова звітність малого та мікропідприємства	13	4	4	4	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 10. Податкова звітність суб'єкта господарювання	14	4	4	5	1	О, Т, РЗ/К (9 б)
Тема 11. Статистична звітність суб'єкта господарювання	10	2	2	5	1	О, Т, РЗ/К (9 б)
Всього годин/Балів	120	26	28	56	10	100

Форма контролю*: О – опитування; Д – доповідь, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/ робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота, Р – реферат, аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Заочна форма навчання

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Загальні вимоги до фінансової звітності	9,5	0,5	0,5	8	0,5	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 2. Баланс підприємства, його зміст і методика складання	12	1	0,5	10	0,5	О, РЗ/К, Т (10 б)
Тема 3. Звіт про фінансові результати суб'єкта господарювання	12,5	1	0,5	10	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 4. Звіт про рух грошових коштів, його зміст і методика складання	12,5	1	0,5	10	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 5. Звіт про власний капітал підприємства	12,5	1	0,5	10	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 6. Примітки до річної фінансової звітності	10	0,5	0,5	8	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 7. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах	10	0,5	0,5	8	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 8. Консолідована та інтегрована звітність підприємства	11	1	1	8	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 9. Фінансова звітність малого та мікропідприємства	10	0,5	0,5	8	1	О, РЗ/К, Т (9 б)
Тема 10. Податкова звітність суб'єкта господарювання	10	0,5	0,5	8	1	О, Т, РЗ/К (9 б)
Тема 11. Статистична звітність суб'єкта господарювання	10	0,5	0,5	8	1	О, Т, РЗ/К (9 б)
Всього годин/Балів	120	8	6	96	10	100

Форма контролю*: О – опитування; Д – доповідь, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/ робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота, Р – реферат, аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до практичних занять оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. Пропущені заняття можна відпрацьовувати у визначений час згідно графіка консультацій. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню поточних завдань. У будь-якому випадку студенти

зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Навчання також може відбуватись в онлайн формі з використанням програми Zoom або Teams office 365 за погодженням із керівником курсу за наявності об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та ін.). Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в тому числа з використанням мобільних гаджетів), втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату, що регламентовано Положенням ВНУ ім. Лесі Українки "Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату".

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються з нижчою оцінкою. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://surl.li/daloo>).

Визнанню підлягають такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту загалом, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені силабусом навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він може отримати без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 60 балів, або бажає підвищити рейтинг на залік, студент може виконати додаткові завдання в межах запропонованих у силабусі лекційних тем.

Питання на залік

1. Види, класифікація та склад звітності суб'єктів господарювання.
2. Склад фінансової звітності підприємств.
3. Порядок подання фінансової звітності підприємств.
4. Строки і порядок оприлюднення фінансової звітності суб'єктів господарювання.
5. Структура балансу підприємств та його структура.
6. Зміст статей балансу та методика його складання.
7. Методика заповнення розділу 1 активу балансу «Необоротні активи».
8. Методика заповнення розділу 2 активу балансу «Оборотні активи».
9. Методика заповнення розділу 1 пасиву балансу «Власний капітал».
10. Методика заповнення розділу 2 пасиву балансу «Довгострокові зобов'язання і забезпечення».
11. Методика заповнення розділу 3 пасиву балансу «Поточні зобов'язання і забезпечення».
12. Структура звіту про фінансові результати підприємства.
13. Методика заповнення розділу 1 звіту про фінансові результати «Фінансові результати».
14. Методика заповнення розділу 2 звіту про фінансові результати «Сукупний дохід».
15. Методика заповнення розділу 3 звіту про фінансові результати «Елементи операційних витрат».
16. Методика заповнення розділу 4 звіту про фінансові результати «Розрахунок показників прибутковості акцій».
17. Загальна характеристика звіту про рух грошових коштів.
18. Зміст статей звіту про рух грошових коштів та методика його складання прямим методом.
19. Методика складання звіту про рух грошових коштів непрямим методом.
20. Власний капітал та його функції.
21. Статті власного капіталу та їх зміни.
22. Зміст статей звіту про власний капітал та методика його складання.
23. Склад та вимоги до приміток до річної фінансової звітності.
24. Структура, інформаційне забезпечення та методика складання приміток до річної фінансової звітності.
25. Правила виправлення помилок у фінансовій звітності підприємств.
26. Порівнянність показників форм річної фінансової звітності.
27. Сутність консолідованої фінансової звітності.
28. Вимоги і методика складання консолідованої фінансової звітності.
29. Сутність інтегрованої фінансової звітності.

- 30.Методика складання та порядок оприлюднення інтегрованої звітності.
31. Поняття малого підприємства.
- 32.Порядок складання фінансової звітності малого підприємства.
- 33.Порядок складання фінансової звітності мікропідприємства.
- 34.Загальні вимоги до складання і подання податкової звітності.
35. Податкова декларація з податку на додану вартість.
- 36.Податкова декларація з податку на прибуток підприємств.
37. Звіт про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, надбавки, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
- 38.Склад і строки подання статистичної звітності.
39. Методика складання статистичної звітності з оплати праці та соціально-трудових відносин.
40. Методика складання статистичної звітності з основних засобів.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (потрібне перескладання)

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Стащук О. В. Фінанси суб'єктів господарювання : конспект лекцій для здобувачів освітнього-наукового рівня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Луцьк (електронне видання), 2022. 110 с.
2. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
3. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнева Д. В. Фінансова звітність підприємств: навчально-методичний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2016. 268 с.
4. Верига Ю. А., Ватуля І. Д., Левченко З. М. Звітність підприємств. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 776 с.
5. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: навчально-практичний посібник. Дніпро : ТОВ «Баланс-клуб», 2018. 268 с.

6. Левицька С. О., Лебедзевич Я. В., Осадча О. О. Звітність підприємств: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 240 с.

7. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-XIV зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

8. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності, затверджені наказом МФУ від 11.04.2013 № 476. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1023.3061.0>

9. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Наказом Мініфіну України від 28.03.2013 р. № 433 URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=29

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.13 № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

Допоміжна література:

1. Карлін, М., Стащук, О., & Борисюк, О. (2021). ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ВРАХУВАННЯ НОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(39), 376–386. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.241330>

2. Безверхий К. Соціально-орієнтована звітність підприємства. Бухгалтерський облік і аудит. 2015. № 2–3. С.70–78.

3. Добровольська, О., Кравченко, М., & Даніленко, О. (2021). ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ. *Економіка та суспільство*, (32). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-34>

4. Глушач, Ю. (2022). ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВОЇ ОЦІНКИ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ. *Економіка та суспільство*, (39). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-40>

5. Жук В. М. Інтегрована звітність: ретроспектива і перспектива в Україні. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 20-27. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27)

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Сайт Міністерства фінансів України . URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
4. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <https://smida.gov.ua/about>